

Sygn. akt II KK 127/17

POSTANOWIENIE

Dnia 11 maja 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Plóciennik

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 11 maja 2017 r.,
sprawy **J. D.**
skazanego z art. 284 § 2 k.k. i in.
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w P.
z dnia 25 listopada 2016 r., sygn. akt V Ka .../16,
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w P.
z dnia 22 kwietnia 2016 r., sygn. akt II K .../13,

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację, jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. zwolnić skazanego J.D. od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

J.D. został oskarżony o to, że:

- I. w lipcu 2004 r. w W., przywłaszczył użyczony mu przez J. W. samochód osobowy marki Opel Corsa o wartości 20.000 Zł działając na szkodę J. W., tj. o czyn z art. 284 § 2 k.k.,
- II. w dniu 11 sierpnia 2004 r. w W. doprowadził M. K. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem o wartości 17.000 Zł w ten sposób, że zaoferował mu sprowadzenie samochodu z zagranicy i pobrał od niego pieniądze w kwocie 17.000

Zł, a następnie nie sprowadził mu przedmiotowego pojazdu i nie zwrócił otrzymanych od niego na ten cel pieniędzy, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.,

III. w dniu 11 sierpnia 2004 r. w K., doprowadził W. U. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 6.000 Zł, w ten sposób, że przyjął od niego 600 zł tytułem dokonania opłat związanych z zarejestrowaniem samochodu osobowego marki Opel Corsa a następnie nie dokonał przedmiotowych opłat i ukrył powierzone mu przez W. U. dokumenty pochodzenia pojazdu stanowiącego własność W. U., tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. i art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

IV. w marcu 2005 r. w B., działając pod pretekstem kupna, przywłaszczył samochód osobowy marki Mercedes o wartości 20.000 Zł stanowiący własność G. K., tj. o czyn z art. 284 § 2 k.k.

Sąd Rejonowy w P. wyrokiem z dnia 22 kwietnia 2016 r. w sprawie II K ../13 uznał J.D. za winnego popełnienia czynu:

1. z pkt I i za to na podstawie art. 284 § 2 k.k. skazał go na karę 9 miesięcy pozbawienia wolności;
2. z pkt II i za to na podstawie art. 286 § 1 k.k. skazał go na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;
3. z pkt III z tym, że uznał, iż w sierpniu 2004 r. w nieustalonym miejscu ukrył stanowiące własność W. U. dokumenty dotyczące samochodu Opel Corsa, którymi nie miał prawa wyłącznie rozporządzać, tj. czynu z art. 276 k.k. i za to na podstawie tego przepisy skazał go i wymierzył karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

Sąd uniewinnił oskarżonego od popełnienia czynu z pkt IV aktu oskarżenia.

Na podstawie art. 85 i 86 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. Sąd wymierzył oskarżonemu karę łączną roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności. Orzekł, na podstawie art. 46 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę 17.000 zł na rzecz M. K.

We wniesionej na korzyść oskarżonego apelacji, zaskarżając wyrok w zakresie rozstrzygnięć uznających oskarżonego za winnego zarzucanych mu czynów, obrońca orzeczeniu temu zarzucił:

„I. w odniesieniu do punktu 1 i 2:

1. istotne błędy w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku i mające wpływ na jego treść, polegające na bezpodstawnym przyjęciu, że

J.D. miał dopuścić się rzekomego przywłaszczenia samochodu Opel Corsa na szkodę J. W. oraz oszustwa na szkodę M. K., podczas gdy prawidłowo oceniony zgromadzony materiał dowodowy prowadzi do całkowicie odmiennych konkluzji,

2. rażąco obrazę przepisów postępowania mającą istotny wpływ na treść orzeczenia - art. 2 § 1 pkt 1, art. 4, art. 5, art. 7-9, art. 167, art. 170 § pkt 2-3 i 5, art. 172, art. 173, art. 196 § 3, art. 201 - 202, art. 366, art. 391 § 1 k.p.k., polegających na:

a) ewidentnym przekraczaniu zasady domniemania niewinności i rozstrzygania nie dających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego oraz nierespektowanie zasady nieprzekraczania swobodnej oceny dowodów i dokonanie tej oceny w sposób całkowicie dowolny i wybiórczy - oderwany od zgromadzonego materiału dowodowego,

b) zaniechanie przeprowadzenia wniosków dowodowych z:

- bezpośredniego przesłuchania na rozprawie świadków J. W. i M. W. (bez wykorzystania istniejących możliwości) na okoliczności wejścia w posiadanie samochodu Opel Corsa przez J.D., kiedy został poinformowany o rozdzielności majątkowej pomiędzy małżonkami J. i M. W.,
- okazanie M. W. – S. T. i M. J. w celu ustalenia czy to M. W. dosiadł się do nich po drodze i wspólnie pojechali do Niemiec,
- ponownego - uzupełniającego przesłuchania S. N. na okoliczności wejścia w posiadanie samochodu Opel Corsa i dokumentów tego pojazdu przez K. S.,
- ustalenia i przesłuchania właściciela Szlifierni Silników w B. na okoliczności zleconej przez J. D. naprawy silnika Opla Corsa,
- przesłuchanie świadków A. G. i A. G. na okoliczności zabrania w/w pojazdu z ich posesji w R. przez K. S. do C.,
- rzetelnej opinii biegłych lekarzy psychiatrów celem ustalenia (nie)poczytalności oskarżonego,
- bezpośredniego przesłuchania świadka M.T. na okoliczności sytuacji ekonomicznej oskarżonego w okresie zdarzeń,
- pominięciu przy wyrokowaniu dowodów z akt Sądu Rejonowego w O. sygn. akt .../06 wskazanych na rozprawie 17.09.2015 r. na okoliczności utraty całego transportu opon znacznej wartości i braku możliwości uregulowania zobowiązań

przy jednoczesnym zaliczeniu z urzędu do materiału dowodowego zupełnie innych dowodów z tej sprawy,

II. w zakresie pkt 3 wyroku - rażąco obrazę przepisów postępowania mającą istotny wpływ na jego treść, tj. art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. poprzez kontynuowanie procedowania kwestii ewentualnej odpowiedzialności za czyn z art. 276 § 1 k.k. mający mieć miejsce w miesiącu sierpniu 2004 r, podczas gdy karalność tego czynu ustała, co jednocześnie stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą przewidzianą w art. 439 § 1 pkt. 9 k.p.k.”

W konkluzji obrońca wniósł o uniewinnienie oskarżonego od popełnienia przypisanych mu czynów na szkodę J. W. i M. K. lub uchylenie wyroku w tym zakresie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz o umorzenie postępowania w stosunku do czynu na szkodę W. U.

W osobistej apelacji oskarżony zaskarżył wyrok w całości i wniósł o uniewinnienie. W uzasadnieniu stwierdził, że nie miał żadnej styczności z J. W. i nikt mu nie użyczał samochodu marki Opel więc przywłaszczenie jest terminem wyprodukowanym w toku postępowania. Podniósł też, że to nie on doprowadził M. K. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem a on sam. Nie zwrócił otrzymanych pieniędzy, bo los i wymiar sprawiedliwości nie był łaskawy dla niego. Co do zarzutu z pkt III J.D. stwierdził, że to jakiś żart i to nie śmieszny. Podziękował za „świetliste oświecenie w pkt IV” (stąd wniosek, że oskarżony w tym zakresie wyroku ani jego uzasadnienia nie skarżył). Oskarżony zarzucił też Sądowi pierwszej instancji naruszenie prawa procesowego poprzez nieprzesłuchanie świadka G. W., który przebywa w Areszcie Śledczym i jest do dyspozycji sądu.

Po przeprowadzeniu postępowania odwoławczego, Sąd Okręgowy w P. wyrokiem z dnia 25 listopada 2016 r., sygn. V Ka .../16:

1. zaskarżone orzeczenie zmienił w ten sposób, że:

a) uchylił rozstrzygnięcie z pkt I i w ramach czynu przypisanego przyjął, że oskarżony wszedł w posiadanie samochodu Opel Corsa w Niemczech wykonując usługę sprowadzenia pojazdu do Polski i pojazd ten nie stanowił mienia powierzonego, co wyczerpuje dyspozycję art. 284 § 1 k.k. i na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k., art. 101 § 1 pkt 4 k.k. w zw. z art. 102 k.k. i art. 4 § 1 k.k. postępowanie w sprawie umarzył; kosztami sądowymi w tym zakresie obciążył Skarb Państwa;

- b) w ramach czynu zarzucanego oskarżonemu w pkt II części wstępnej przyjął, że oskarżony w sierpniu 2004 r. przywłaszczył sobie powierzone mu przez M. K. pieniądze w kwocie 17.000 zł, pobrane w związku z zobowiązaniem się do sprowadzenia samochodu z zagranicy, przez co działał na szkodę M. K., co stanowi czyn z art. 284 § 2 k.k. i za to na podstawie wskazanego przepisu skazał go i wymierzył mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności;
- c) uchylił rozstrzygnięcie z pkt 3 i na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 101 § 1 pkt. 4 k.k. w zw. z art. 102 k.k. i art. 4 § 1 k.k. postępowanie w tym zakresie umorzył, a kosztami sądowymi obciążył Skarb Państwa;
2. w pozostałej części, w tym w zakresie orzeczonego w pkt 6 obowiązku naprawienia szkody, zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Rozstrzygnięcie z pkt 2 wyroku Sądu odwoławczego zaskarżył kasacją obrońca skazanego z urzędu i podniósł zarzut rażącego i mającego wpływ na treść wyroku naruszenia przepisu prawa materialnego, a mianowicie art. 85 § 1 k.k., polegającego na utrzymaniu w mocy pkt 5 wyroku Sądu Rejonowego i w rezultacie wymierzeniu oskarżonemu kary łącznej w rozmiarze roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności w sytuacji, gdy oskarżonemu nie wymierzono kar jednostkowych podlegających łączeniu, gdyż w wyniku rozpoznania apelacji przez Sąd Okręgowy, J. D. został skazany tylko za jeden czyn z pkt II aktu oskarżenia. Na zakończenie obrońca wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie, jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Na wstępie przypomnieć należy, że kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, a powody jej wniesienia określa przepis art. 523 k.p.k. Wzruszenie prawomocnego orzeczenia w jej drodze możliwe jest jedynie w wypadku stwierdzenia rażącego naruszenia prawa materialnego lub procesowego, jeśli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, co w rozpoznawanej sprawie, wbrew twierdzeniom obrońcy skazanego, nie miało miejsca.

Zgodnie z treścią art. 85 § 1 k.k., jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające

łączeniu, sąd orzeka karę łączną. Sąd Okręgowy w P. nie orzekał kary łącznej, uchylił bowiem dwa z trzech rozstrzygnięć uznających skazanego J.D. za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów i w tym zakresie umorzył postępowanie. W zakresie trzeciego z zarzutów, tj. czynu przypisanego przez Sąd pierwszej instancji w pkt II wyroku Sąd odwoławczy zmienił jego opis i kwalifikację prawną na art. 284 § 2 k.k. i wymierzył skazanemu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności. W pozostałym zakresie Sąd utrzymał w mocy zaskarżony wyrok. W rozpoznawanej sprawie J.D. skazano jedynie za popełnienie czynu z art. 284 § 2 k.k. i tylko kara wymierzona za ten czyn podlega wykonaniu. Rozstrzygnięcie o utrzymaniu w mocy wyroku Sądu pierwszej instancji w pozostałym zakresie nie oznacza, że utrzymano w mocy również orzeczenie o karze łącznej, bowiem ta, ze względu na reformatoryjny charakter rozstrzygnięcia, uległa rozwiązaniu z mocy prawa. Stanowisko tożsame wyraził Sąd Najwyższy w sprawie III KO 78/11, w której stwierdził, iż kara łączna zostaje rozwiązana wraz z uchyleniem orzeczeń, co do kar jednostkowych, w związku z czym zbędne jest uchylenie wyroku w części dotyczącej tej kary (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 lutego 2012 r., LEX nr 1119534). Pociągnęło to za sobą uznanie kasacji za oczywiście bezzasadną, choć zawarcie w zaskarżonym wyroku rozstrzygnięcia o uchyleniu kary łącznej usunęłoby wszelkie wątpliwości w tej mierze.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.